

Īpašas atziņas par bilingvālo bērnu runu

Veicot fonēmu testa pārbaudi bērniem vecumā no 3–6 gadiem, secinājām, ka divās valodās runājošu bērnu šajā vecumā ir maz. No 1100 ierakstiem latviešu un krievu valodā tikai 19 bija tādi, kuros bērni lielāko daļu jautājumu saprata un varēja atbildēt abās valodās. Šāds rezultāts apstiprina jau agrākās publikācijās izteikto domu, ka daudziem bērniem no ģimenēm, kurās latviešu valoda nav dzimtā valoda, pirmsskolas izglītības iestāde ir vienīgā vieta, kur mācīties un lietot latviešu valodu pirms skolas gadiem. Atsevišķus vārdus latviešu valodā zināja vairāk bērnu, daži centās latviskot krievu valodas vārdu, piemēram, *barabans* ('bungas', krieviski *барaban*), *svinka* ('cūka', krieviski *свинья*), bija daži piemēri, kuros tika mainīta vārda dzimte, tātad arī vārda galotne piemērota krievu valodai, piemēram, *atslēgi* ('atslēgas', krieviski *ключи*), *pogi* ('pogas', krieviski *пуговицы*).

To bērnu runā, kuri brīvi lietoja abas valodas, lielākā daļa problēmu atbilstoši bērna vecumam bija līdzīgas latviešu monolingvālo bērnu runā novērotajam. Bija tikai dažas papildparādības, piemēram, viens bērns platā *e* vietā vārdā *medus* runāja garu šauru *ē*: *mēdus* un viens bērns mīkstināja *k*, izrunājot *hoķejs* 'hoķejs', tāda minēto skaņu izruna saklausāma arī Latvijā dzīvojošo pieaugušo runā, kam dzimtā valoda nav latviešu. Vairāki bērni divskaņa *ie* vietā runāja garo patskani *ī*, piemēram, *nīgs* 'sniegs', *gīž* 'griež' un divskaņa *o* [uo] vietā runāja *ū*, piemēram, *būda* 'bļoda'. Šie ir specifiski baltu valodu divskaņi, kas sagādā izrunas grūtības arī pieaugušajiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu, bet latviešu bērni vairākumā apgūst abu divskaņu izrunu līdz 3 gadu vecumam.

Tātad kopumā nevar būt bažas par to, ja bērns apgūst divas valodas jau pirms skolas vecuma. Aptauja liecina, ka valodu apgūvē veiksmīgāki ir tie bērni, kuru vecāki katrs ir runājis ar bērnu savā valodā, tās nejaucot.